

Βιβλία του μήνα

Δυο εξομολογήσεις

«Αγια πόλη» του Γκιγιέρμο Ορσι και «Πέντε στάσεις» του Μάκη Τσίτα

■ Αλέξανδρος Στεργιόπουλος | 17/05/2020

Δυο βιβλία, δυο εξομολογήσεις. Το ένα ισπανόφωνο νουάρ και το άλλο μονόλογος, ελληνικός. Το πρώτο σκληρό, βίαιο, γεμάτο περιπέτεια και το δεύτερο πικρό, στενάχωρο, αδυσώπητα ειλικρινές. **Αμφότερα όμως εξομολογητικά.** Το πρώτο μας μεταφέρει τις μικρές και μεγάλες αμαρτίες των ανθρώπων που κρύβονται στην πόλη, εντοπίζει τα ανομολόγητα και οδηγεί σε εξομολογήσεις και το δεύτερο μας προσφέρει την εξομολόγηση μιας βασανισμένης γυναίκας. **Η «Αγια Πόλη» του Γκιγιέρμο Ορσι και οι «Πέντε στάσεις» του Μάκη Τσίτα.**

Εξομολόγηση πρώτη. Οι μεγάλες πόλεις φτιάχτηκαν για να κρύβουν τις αμαρτίες των ανθρώπων. Μεγάλα, επιβλητικά κτίρια και όσο πιο ψηλά, τόσο μεγάλη και η αμαρτία. Ο Θεός ξέρεi μόνο να συγχωρεί. Την αμαρτία την αφήνει στους δολοφόνους και στις πόλεις τους! Ο νόμος της ζεύγλας, ο νόμος της αγοράς, η βαρβαρότητα του καπιταλισμού δηλητηριάζουν τις κεντρικές αρτηρίες της πόλης και από κει τους κατοίκους της. Άνομία, διαφθορά, αγριότητα, πορνεία, ναρκωτικά, εύκολο χρήμα, κατάπτωση ηθών και αίτηση για άφεση αμαρτιών. Δεν υπάρχουν άγιοι άνθρωποι και δεν υπάρχουν άγιες πόλεις. Ή μάλλον υπάρχουν για να γελάνε οι άνθρωποι στις σκιές και να μπορεί ο Θεός να συγχωρεί. Μια τέτοια πόλη είναι και το Μπουένος Άιρες.

Η «Αγια Πόλη» (Εκδόσεις Carnivora, μπηρ. Ασπασία Καμπύλη) του Γκιγιέρμο Ορσι είναι μυθιστόρημα-τοκιογραφία. Μόνο που τα υλικά του δεν είναι λαμπερά και εκλεπτυσμένα. Στο κατακάθι της κοινωνίας βρίσκεται την πρώτη ύλη και το νουάρ που μας προσφέρει είναι απολαυστικό. Ο Όρσι με την πένα του φτάνει στα πιο απόμερα σημεία, στα ανήλιαγα, στα στενά δρομάκια, στους παράδρομους, ακόμη και στις λεωφόρους που το βράδυ «ζουν» από το έγκλημα. Η ηλοκή του βιβλίου είναι δουλεμένη σε απίστευτο βαθμό και παρά τα πολλά μικρά επεισόδια, αν της δώσεις την προσοχή που αξίζει θα σε αποζημιώσει. Επειτα είναι η ατμόσφαιρα και η καθαρή βία που κάνουν την «Αγια Πόλη» τόσο ελκυστική.

Μια ποινολόγος, πρώην «Μις Βολιβία», ένας ομοσπονδιακός μπάτσος, ένας ξεναγός κλιδάτου κρουαζιερόπλοιου και η αγορά του Ριασουέλο μπλέκονται σε ένα γαϊτανάκι που η απληστία, η έκνομη συναλλαγή, ο φόνος, η ανηθικότητα στροβιλίζονται και δένουν τις ζωές των ανθρώπων οριστικά και επικίνδυνα. Ο Ορσι μιλά για θέματα που δύσκολα συναντάς σε άλλα έργα μυθοπλασίας, θέματα ταμπού. Το νουάρ **- ιδιαίτερα το ισπανόφωνο-** έχει κάτι το σκοτεινά γοητευτικό που σε μαγνητίζει και χαίρεσαι να το διαβάξεις. Ο εκδοτικός οίκος Carnivora που μετρά λίγους μήνες ζωής επικεντρώνει την προσπάθεια του στο ισπανόφωνο νουάρ και η αρχή γίνεται σίγουρα με το δεξί. Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθούν στη μετάφραση της Ασπασίας Καμπύλη. Αν και το κείμενο είναι πυκνό και απαιτητικό, εντούτοις μας δίνει μια πολύ καλή μετάφραση.

Εξομολόγηση δεύτερη. Επίκαιρη. Δυστυχώς. Ενδοοικογενειακή βία, έμφυλη βία, γυναικοκτονία, εκφοβισμός. Το επίκαιρο επιβεβαιώνει το διαχρονικό. Δυστυχώς. Η έκφραση δυσαρέσκειας δεν δικαιώνεται, δεν βρίσκει απάντηση και βοήθεια πειστική. Τότε και σήμερα. Η συντηρητική νοοτροπία, η νοοτροπία του αφέντη, η μισογυνική πατριαρχική αντίληψη για τη σχέση άνδρα-γυναίκας συνθλίβει ζωές, ελπίδες, φιλοδοξίες. Και φυσικά σκοτώνει. Όταν, λοιπόν, μια γυναίκα αποφασίζει να μιλήσει, τότε πρέπει να την ακούσεις. Όταν μια γυναίκα εξομολογείται την ακούς μες τη σιωπή και νιώθεις κάθε μικρή και μεγάλη στιγμή που πέρασε στο κορμί και την ψυχή της.

Οι «Πέντε στάσεις» (Εκδόσεις Μεταίχμιο) του Μάκη Τσίτα μας φέρνουν μπροστά σε μια τέτοια εξομολόγηση. Η Τασούλα, η **πρωίδα**, απευθύνεται σε κάποιον άγνωστο. Το όνομα του/της δεν αναφέρεται. Λογικό. Σημασία έχει ο λόγος του καταπιεσμένου, της καταπιεσμένης γυναίκας εν προκειμένω. Ο δρόμος προς τη λύτρωση είναι μεγάλος, δύσκολος, επώδυνος, αλλά στο τέλος ανταμβείβει αυτούς που αντέχουν. Και η Τασούλα άντεξε και αποφάσισε να μιλήσει. Όταν βασανίζεσαι, η αποκάλυψη των όσων πέρασες αποκτά ξεχωριστή αξία, το ίδιο και ο άνθρωπος. Τα λόγια της Τασούλας αποδεικνύουν πόσο δυνατό πλάσμα είναι η γυναίκα και πόσο αδύναμο ο άντρας που βασίζεται μόνο στη σωματική του ρώμη. Η Τασούλα είναι η γυναίκα του χθες και του σήμερα.

Η Τασούλα, κορίτσι από την επαρχία, ερωτεύεται οδηγό πούλμαν, τον παντρεύεται και μετακομίζει στη Θεσσαλονίκη. Δουλεύει ως νοσοκόμα στο ΑΧΕΠΑ. Η ζωή της όλη η διαδρομή με το λεωφορείο από το σπίτι στη δουλειά, **πέντε στάσεις.** Οι γονείς της αντιδρούν, δεν θεωρούν τον Θεόφιλο άξιο για την κόρη τους. Και έχουν δίκιο! Ο Θεόφιλος αποδεικνύεται άπιστος, βίαιος, ανάνδρος, μωροφιλόδοξος, άτιμος. Δεν σέβεται τη γυναίκα του, την υποτιμά, τη βρίζει, την απειλή. Δεν νοιάζεται για τα παιδιά του. Η Τασούλα μένει δίπλα του για τα παιδιά, για το «τι θα πει ο κόσμος» και για το γεγονός ότι πατέρας του Θεόφιλου είχε δολοφονήσει τη μάνα του. Ο φόβος την κρατά μαζί του. Μέχρι τέλους. Δεν χωρίζει. Ο λόγος του Τσίτα διαθέτει αμεσότητα, ζωντάνια και την απλότητα του ανθρώπου που θέλει να τα πει. Υφος τραχύ, γνώριμο και η πρόζα τόσο γνώριμη, τόσο αποκαλυπτική.

Τελευταία Άρθρα

Νίκος Καρούζος: Ο Δρόμος για το Έαρ, online στο 22ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης

«Και μετά από αυτούς τα παιδιά τους» του Νικολά Ματιέ

Δυο εξομολογήσεις: «Αγια πόλη» του Γκιγιέρμο Ορσι και «Πέντε στάσεις» του Μάκη Τσίτα

Κάμερες και «γδαρμένοι ζωντανοί» στα σχολεία

Μουσικές θεραπείες μετά την καραντίνα

Νάκμα: η «Καταστροφή» που δεν τελείωσε ποτέ

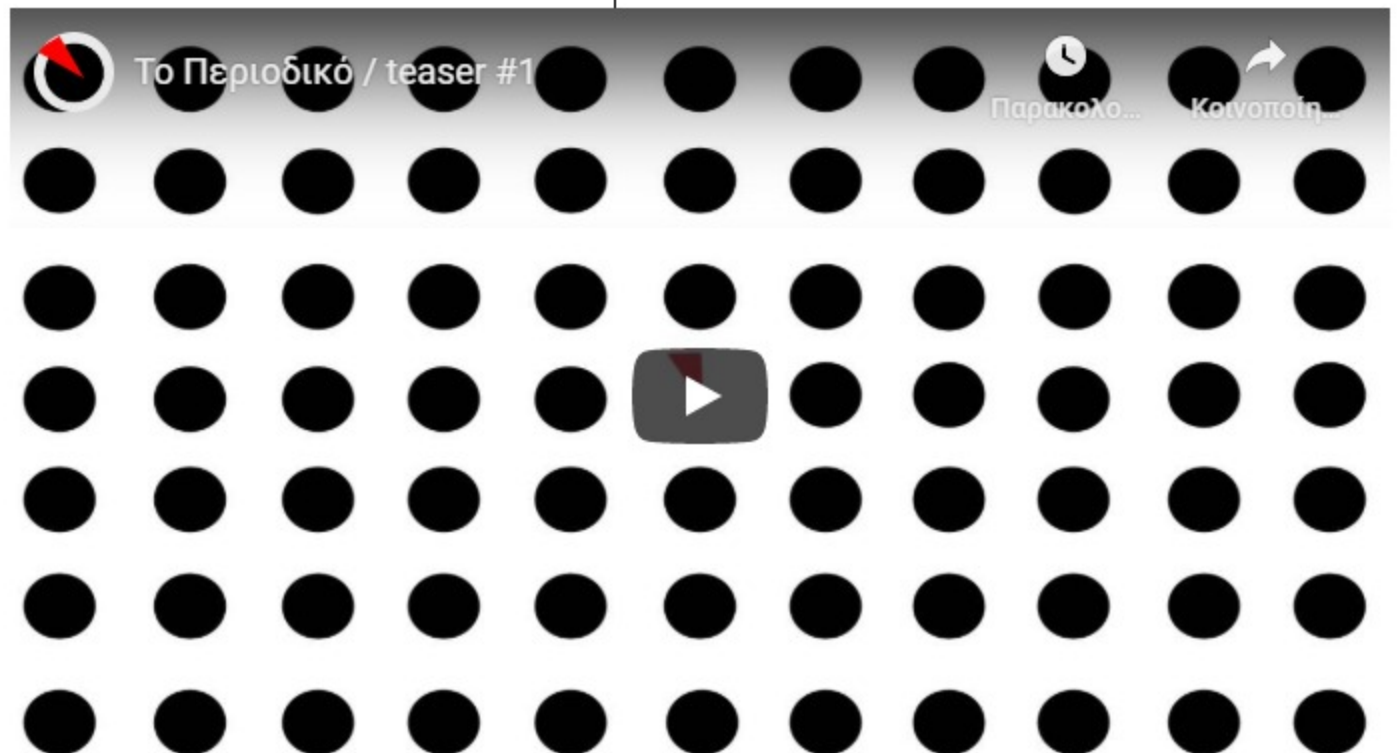

Για τη διαδικτυακή συζήτηση της υπουργού Πολιτισμού κ. Μενδώνη με τον κ. Δασκαλόπουλο -Ανακοίνωση του Σωματείου Εργαζομένων στο ΕΜΣΤ

Ο ιός δεν θα αναβιώσει το πρόγραμμα εργασίας στην τέχνη του F.D.Roosevelt. Να γιατί.

Τα video μας

Το περιοδικό teaser #1

Αν σας άρεσε το άρθρο, μπορείτε να το **διαδώσετε**

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ: FACEBOOK | TWITTER | PINTEREST | GOOGLE +

«Αγια πόλη» «Πέντε στάσεις» Βιβλιοκριτική Γκιγιέρμο Ορσι Μάκης Τσίτας